

ASIL TUTUŞ POZİSYONU (DİZDE ÜFLEME POZİSYONU)

Önemlidir: bilhassa bundan sonra önereceğim üfleme pozisyonlarına azami itinayı gösteriniz, çünkü oturuş, ney tutuş, parmak şekli, dudak şekli, vücut şekli, başın açısı gibi ilk üç ayda kazanacağımız alışkanlıklar bir daha ömür boyu değişmeyecektir.

Şimdiye kadar yaptığımız ses çıkarma çalışmalarımızda neyimizin boyu önemli değildi fakat asil tutuş pozisyonunda çok önemlidir. Neyzen ney üfleme vücut yapısına en uygun neyle, daha doğrusu; üfleyebileceği en uzun neyle başlamalıdır. Neyin boyu uzadıkça ses çıkarmak zorlaşır. Mümkün olduğu kadar uzun neyle başlayan neyzen, ilerde küçük neyleri çok rahat üfleyeceği için, sazını yenmiş bir Neyzen olarak üstün başarı elde edecektir. Küçük neyle başlayanlar için de tam tersi ileride başarı azalacaktır.

Yeni başlayan bir Genç Neyzen Adayı'nın boyuna göre üflemesi gereken neyleri aşağıda listeledim. Bu liste yapılırken; boyla orantılı olarak, eller normal büyüklükte, boğaz, kollar ve parmaklar normal uzunlukta düşünülerek yapılmıştır. **(Mutlaka listedeki size denk gelen neyle üfleme zorunda değilsiniz. Bir iki ney küçüğü veya büyüğü olabileceği gibi, bazı toplu ney kurslarında Neyzenler, öğrencilerinin ses birliğini sağlamak amacı ile, genelde boy ortalamasına uygun gelen ve kullanımı çok yaygın olan Kız Ney ile üfletirler.)**

Boy cm.

- 145-150 : **Bolâhenk Nıfsiye (Ana âhenk)**
- 150-155 : Bolâhenk-Sipürde Mâbeyni (Ara âhenk)
- 155-160 : **Sipürde (Ana âhenk)**
- 160-165 : Müstahsen (Ara âhenk)
- 165-170 : **Yıldız (Ana âhenk)**
- 170-175 : **Kızney (Ana âhenk)**
- 175-180 : Kız-Mansur Mâbeyni (Ara âhenk)
- 180-185 : **Mansur (Ana âhenk)**
- 185-190 : Mansur-Şah Mâbeyni (Ara âhenk)
- 190-195 : **Şah (Ana âhenk)**
- 195-200 : **Dâvud (Ana âhenk)**
- 200-205 : Dâvud-Bolâhenk Mâbeyni (Ara âhenk)
- 205-210 : **Bolâhenk (Ana âhenk)**

MAIN HOLDING POSITION (THE POSITION TO PLAY ON KNEE)

Important: Please pay greatest attention to the playing positions I am going to suggest from now on, because the habits we will adopt in the first three months such as way of sitting, holding the ney, form of fingers, lips, body, angle of head will never change again.

The length of our ney was not important for the sound making practices we had so far, yet it is very important for the main holding position. A neyzen should start playing with the most suitable ney for his/her physique, i.e. he/she should start with the longest ney he/she can play. The longer the ney is, the harder to make the sound. As a neyzen who starts with the longest ney possible will play the shorter neys very easily in the future, he/she will acquire superior skill as a neyzen who has mastered his/her instrument.

I listed the neys that a beginner neyzen should play according to his/her height. This list is prepared assuming the hands of normal size, neck, arms and fingers of normal length when proportioned to height. **(You do not have to play the ney that suits to you from the list. It could be one ney shorter or longer. In some gathered ney courses neyzens make their students play with the Kız Ney which is suitable for the average height and has a common use in order to ensure unity in sound.)**

Height (cm.)

- 145-150 : **Bolâhenk Nıfsiye (Main harmony)**
- 150-155 : Bolâhenk-Sipürde Mâbeyni (Mid harmony)
- 155-160 : **Sipürde (Main harmony)**
- 160-165 : Müstahsen (Mid harmony)
- 165-170 : **Yıldız (Main harmony)**
- 170-175 : **Kızney (Main harmony)**
- 175-180 : Kız-Mansur Mâbeyni (Mid harmony)
- 180-185 : **Mansur (Main harmony)**
- 185-190 : Mansur-Şah Mâbeyni (Mid harmony)
- 190-195 : **Şah (Main harmony)**
- 195-200 : **Dâvud (Main harmony)**
- 200-205 : Dâvud-Bolâhenk Mâbeyni (Mid harmony)
- 205-210 : **Bolâhenk (Main harmony)**

Neyinizin aşırân perdesindeki bandı çıkarınız çünkü asıl tutuş pozisyonunda aşırân perdesini başparmağınızla kapatacaksınız.

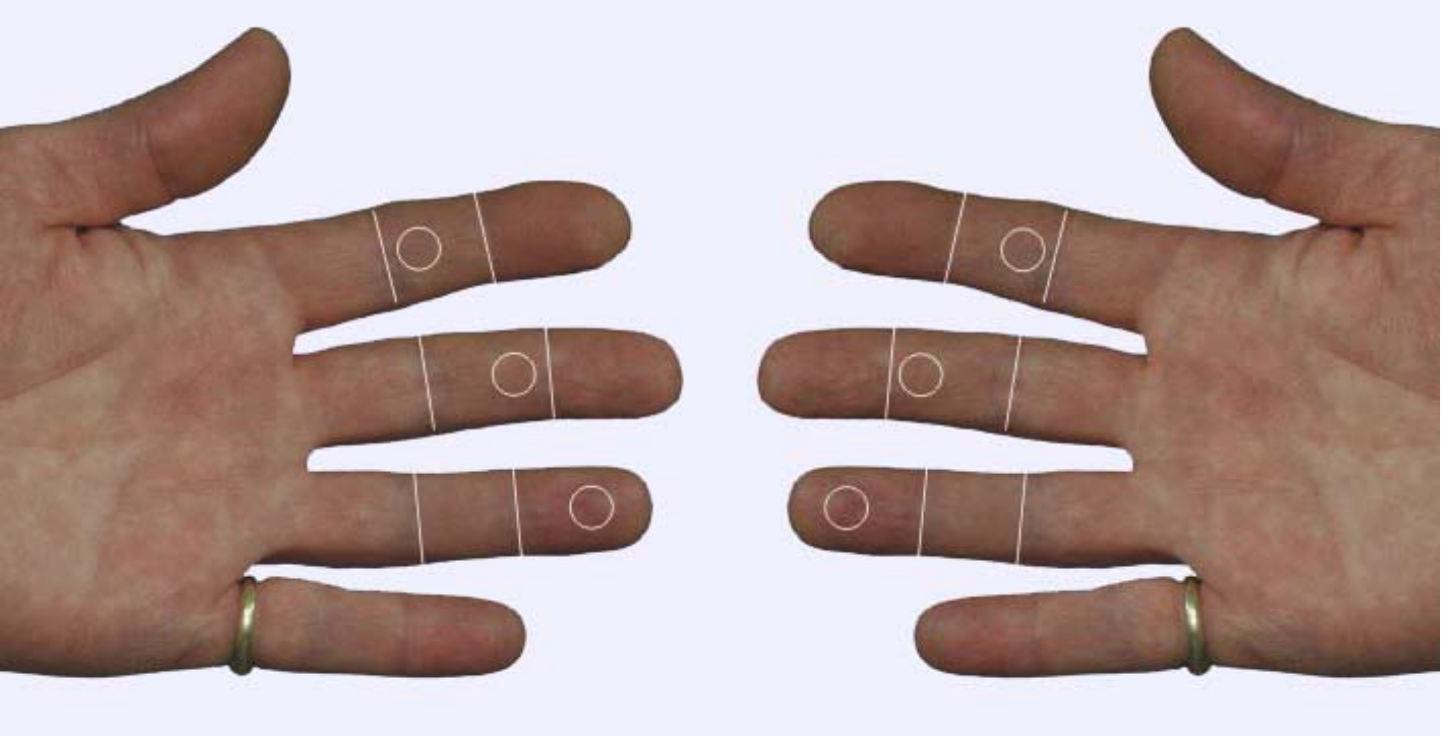
Aşağıdaki **0013** numaralı resmi inceleyerek, neyinizin perdelerini parmaklarınızın neresi ile kapatmanız gerektiğini öğreniniz.

Resim no:0013

Remove the tape off the aşırân hole of your ney, because you will close the aşırân hole with your thumb in the main holding position.

Now learn with which parts of your fingers to close the holes of your ney by studying the no **0013** picture below.

Picture no: 0013

Yüzük parmağınızın birinci boğumunun orta kısmı ile.

Orta parmağınızın ikinci boğumunun birinci boğum çizgisine yakın bölümü ile.

İşaret parmağınızın ikinci boğumunun ikinci boğum çizgisine yakın bölümü ile.

Not: Sağ ve sol üfleyen için ayrı ayrı açıklamıyorum çünkü; perdeleri kapatırken iki elin de aynı yerleri kullanılır. Bak resim **0013**

With the middle part of the first node of your ring finger.

With your middle finger's second node's closer part to first node's line.

With your index finger's second node's closer part to second node's line.

Note: I am not explaining separately for those playing right and left, because, while closing the holes we use the same parts of both hands.

Boyunuza uygun bir ney üflüyorsanız, normal yükseklikte bir sandalyeye oturunuz; bacağınız (kalça ile diz arasındaki kısım) yere paralel duruyorsa oturduğunuz sandalye sizin için normal yükseklikte demektir. Bak resim 0014

If you are playing a ney which is suitable for your height, sit on a chair of normal height; if your thigh is parallel to the ground then the chair is of normal height for you. See pic. 0014

Resim no:0014

Picture no: 0014

Büyük bir ney üflüyorsanız sandalyenin uç kısmına oturunuz. Ne kadar uç kısmına oturacağınızı tespit etmek için, dizinizi 20-30 cm. kadar aşağıya indirip kaldırınız, bu hareketi rahat yapabiliyorsanız yeteri kadar uç kısma oturmuşsunuz demektir.

Sandalyenin uç kısmına oturtuyorum çünkü, boyunuza uygun olan neyden daha büyük neyleri üflerken alacağınız pozisyonda, dizinizin aşağıya hareket etmesi gerekir. Bak resim **0015**

Resim no:0015

If you are playing a longer ney, sit close the edge of the chair. In order to determine how close to the edge to sit, move your leg 20-30 cm up and down, if you can do this motion easily, it means you are sitting close enough.

I am telling you to sit on the edge, because, in the position you will have while playing the neys longer than the one suitable for your height, your knee will/should move down (wards). See picture **0015**

Picture no: 0015

boyunuza uygun olan neyden daha küçük neyleri üflerken ayağınızın altına rahat edeceğiniz yükseklikte bir ayaklık koymanız uygun olur. Bak resim 0016

When you are playing the neys shorter than the one suitable for your height, it is a good idea to place a footstool under your foot./to rest your foot on a foot stool. See picture 0016

Resim no:0016

Picture no: 0016

Sandalyede otururken elinizi yan tarafa serbest bırakınız. Aşağıdaki **0017** numaralı resimde de gördüğünüz gibi elinizde tatlı bir kıvrım oluşacaktır. Bu kıvrım iki el için de geçerlidir.

While sitting (on the chair) leave your hand loose at your side. As you can also see/as well from the no **0017** picture below, your hand will have a pleasant curved shape. Both hands should curve like this.

Resim no:0017

Picture no: 0017

Sağ üflüyorsanız **sol** elinizi **sol** dizinize, **sol** üflüyorsanız **sağ** elinizi **sağ** dizinize elinizin kıvrımını bozmadan koyunuz. Bak resim **0018**

Put your **left** hand on your **left** knee if you play **right** or **right** hand on your **right** knee if you play **left** without altering/undoing-making/changing the curve. See picture **0018**

Resim no:0018

Picture no: 0018

Neyinizi, diğer elinize alıp, dizinizdeki elinizin yüzük parmağı ile neyinizin düğâh perdesini kapatacak şekilde elinizin içine yerleştiriniz. Orta parmağınızla kürdî perdesini, işaret parmağınızla da segâh perdesini, kapatınız. Bak resim **0019**

Resim no:0019

Hold the ney with your other hand and place it in your hand resting on your knee so that the ring finger of your hand on your knee will close the düğâh hole of your ney. Close the kürdî hole with your middle finger and segâh hole with your index finger. See pic. **0019**

Picture no: 0019

Dizinizdeki elinizin başparmağı, segâh perdesinin tam arkasındaki noktadan yukarıya doğru 2cm. lik aralık içinde, size rahat gelen bir yerde olmalıdır, serçe parmağınız estetik görünüm açısından diğer parmaklarınıza uygun olarak **0017** numaralı resimdeki duruşunu korumalıdır.

The thumb of your hand on your knee should be somewhere you feel comfortable, in a space of 2cm upwards from the point just behind the segâh hole. Your little finger should keep its shape in picture no **0017** harmonious with your other fingers, for a more pleasant appearance.

Neyinizin düğâh ve segâh perdelerini açınız. Başparmağınıza ve dizinize yaslanmış olan neyinizin sadece orta parmağınızla kürdî perdesi kapalı halde iken, neyiniz rahat bir şekilde durabilmelidir. Bak resim **0020** ve **0020/A**. Bu tutuş neyinize destek vereceği için ileride nevâ, nîm hicâz ve çârgâh perdelerini çeşitli pozisyonlarda açıp kapatırken neyinizi, rahat bir şekilde tutmanızda faydası olacaktır.

Open the düğâh and segâh holes of your ney. Your ney, which is resting on your thumb and knee, should remain at ease as only the kürdî hole close with your middle finger. See pictures **0020** and **0020/A**. By holding in this way you support your ney so that you can also hold it easily in the future while opening and closing the nevâ, nîm hicâz and çârgâh holes in different positions.

Resim no:0020

Picture no: 0020

Resim no:0020/A

Picture no: 0020/A

0013 numaralı resimdeki perde yerlerine dikkat ederek ve **0017** numaralı resimdeki elinizin tatlı kıvrımını muhafaza ederek, yukarıdaki elinizin, yüzük parmağı ile çârgâh perdesini, orta parmağı ile nîm hicâz perdesini, işaret parmağı ile nevâ perdesini, başparmağı ile de aşîrân perdelerini kapatınız. Serçe parmağınızın da daha önce bahsettiğim gibi estetik olmasına özen gösteriniz. Aşağıdaki düğâh ve segâh perdelerini de kapatınız. **0021** numaralı resimde görüldüğü gibi elinizin kıvrımlarının estetik görünüp görünmediğini, karşınızda bir sandalyenin üzerine yerleştireceğiniz ayna ile kontrol ediniz.

Neyinizi üfleyecekmiş gibi ağzınıza götürdüğünüzde, boynunuza uygun bir ney ile üflüyorsanız, vücudunuz rahatsız olmayacaktır.

Büyük ney üflüyorsanız, Resim no: **0015** deki gibi dizinizi aşağıya doğru rahatlayıncaya kadar indiriniz.

Küçük ney üflüyorsanız Resim no: **0016** daki gibi ayağınızın altına sizi rahatlatıcak yükseklikte bir destek koyunuz.

By paying attention to the places of the pitches/holes in picture no **0013** and keeping the pleasant curve of your hand as in picture no **0017**, close the çârgâh hole with the ring finger, the nîm hicâz hole with the middle finger, the nevâ hole with the index finger, and the aşîrân hole with the thumb of your hand above. Pay attention to your little finger to be in a pleasant form as I mentioned before. Close the düğâh and segâh holes below. Check if the curves of your hands look pleasant as in picture no **0021** from a mirror that you put on another chair in front of you.

If you play a ney that is suitable for your height, you will not feel uncomfortable when you take your ney to your lips as if you are going to play it.

If you play a long ney, lower your knee until you feel comfortable as in picture no **0015**.

If you play a short ney, put a support high enough to feel comfortable under your foot as in picture no **0016**

İki dizinizin arasındaki açıklık, ortalama birbirinden 20cm. uzaklıkta, yaklaşık 30 derecelik bir açı yapacak şekilde olmalıdır.

İki bacağınızın arasındaki açı 30 derece olsun; neyinizi üflerken, sağ üflüyorsanız sağ dizinize, sol üflüyorsanız sol dizinize bakacak şekilde başınızı döndürünüz. Bu durumda neyinizi yaklaşık 30 derecelik bir açı ile üflemiş olacaksınız. Bak resim 0021

The space between your knees should be around 20cm to make an angle of around 30°.

The angle between your legs should be 30°. While playing the ney turn your head so as to look at your right knee if you play right or left knee if you play left. In this position you play the ney with an angle of 30°. See pic. 0021

Resim no:0021

Picture no: 0021

Aşîrân perdesini kapattığınız, yukarıdaki elinizin dirseğini, dizinize yaslamamanızı öneriyorum. Daha önceden böyle bir dirsek dayama alışkanlığı kazandıysanız ve mutlaka dirseğinizi dizinize koyma ihtiyacı duyuyorsanız, aşağıdaki **0022** numaralı resimdeki gibi üflerseniz; vücudunuz yamuk duracağı için uzun süreli üflemlerde omurganız rahatsız olacaktır.

Resim no:0022

I suggest you not to rest your elbow of your hand on top with which you close the Aşîrân hole on your knee. If you have already acquired this habit of resting your elbow and necessarily need to do so; If you play as in picture no. **0022**, you may cause pain on your spine after you play for a long time, because your body will remain irregular.

Picture no: 0022

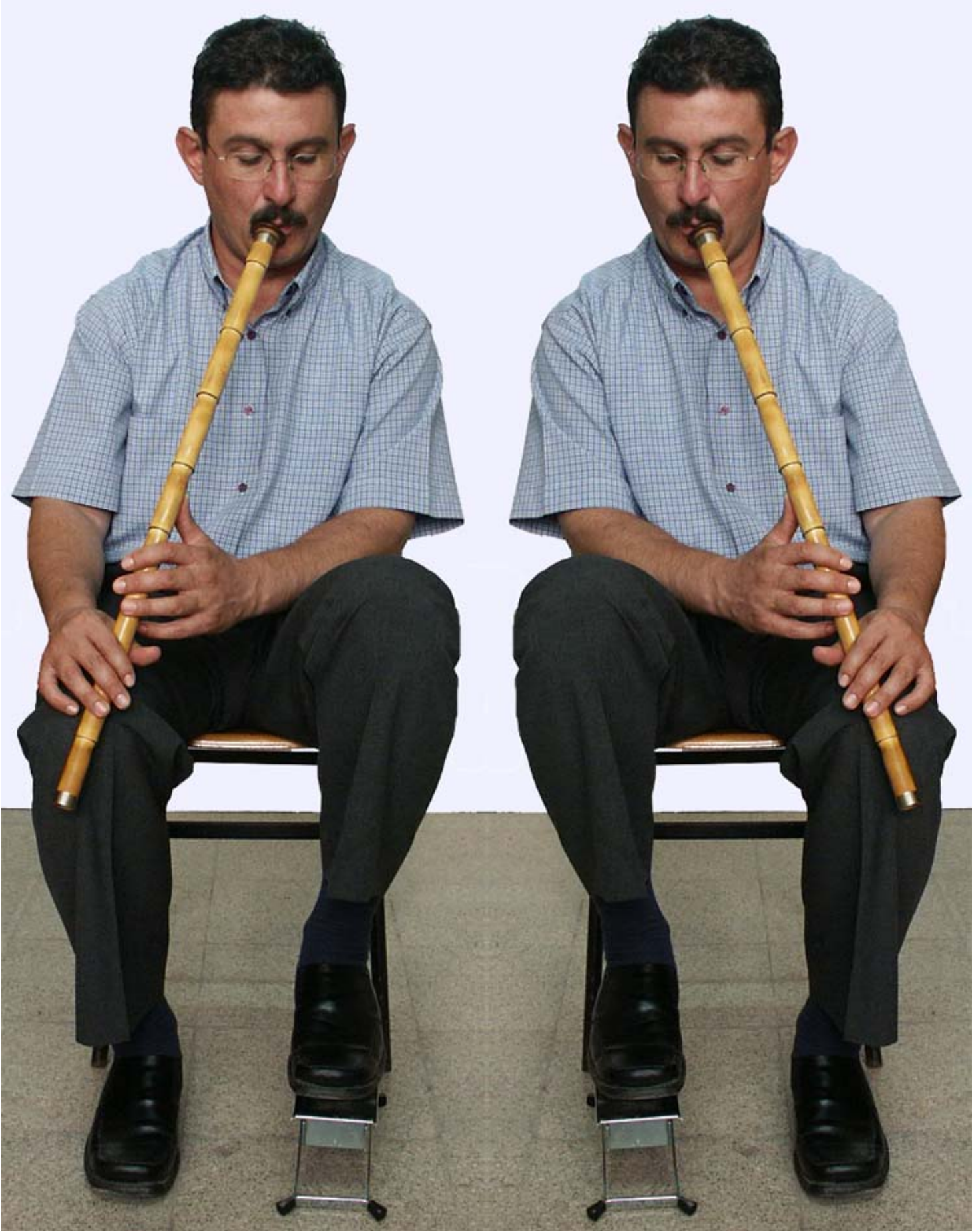

Böyle bir durumda aşağıdaki **0023** numaralı resimdeki gibi ayağınızın altına bir destek koymanız uygun olur.

In such a case it will/would/is good to put a support under your foot as in picture no **0023** below.

Resim no:0023

Picture no: 0023

Doğru pozisyonları aldıktan sonra, Aşîrân, nîm hicâz ve kürdî perdeleri kapalı kalsın, diğer perdeleri açınız. Yani iki elinizin orta parmakları ve yukarıdaki elinizin başparmağının kapattığı perdelerin dışındaki perdeleri açınız. Bu şekilde 2. devre ılık nefesle üfleyiniz.

Aşîrân, nîm hicâz ve kürdî perdeleri kapalı, diğer perdeler tam açık ve 2. Devre ılık nefes üfleyerek bulduğunuz bu ses; aşağıda örneklerini dinleyeceğiniz, portenin 4. çizgisindeki RE (NEVÂ) sesidir. Bak resim 0024.

After you have the right position, close the Aşîrân, nîm hicâz, and kürdî holes and leave the other holes open. That is, open the holes apart from the holes that you close with your thumb and both of your middle fingers. Blow second degree mild breath like this.

This sound you get by blowing second degree mild breath when the aşîrân, nîm hicâz, and kürdî holes are closed and the other holes are open is the D (NEVÂ) sound, which is on the fourth line of the staff and some samples of which you can listen to below. See picture 0024.

Resim no:0024

Picture no: 0024

Dikkat: Yukarıdaki 0024 numaralı resimde sizin perdeleri görebilmeniz için parmaklar abartılı olarak özellikle kaldırılmıştır. Parmaklarınızı böyle çok kaldırırsanız icra esnasında perdeleri açıp kapatırken zaman kaybettiğiniz gibi, çok yukarıdan, perdeyi acele kapatmak için gelen parmak, sert bir ses değişimine de sebep olacaktır. Açık perdelerle parmaklarınızın arasındaki mesafe 5 milimetreden az olursa da sesi pestleştirecektir. Bu mesafenin 10 –15 milimetre arasında olması uygundur. Bak resim 0027

Notice: In picture 0024 above, the fingers are deliberately raised too much/exaggeratedly so that you can see the holes. If you raise your fingers too much like this you will lose time when opening and closing the holes during a performance. And a finger such far from the hole will hastily come down to close the hole, so will cause a sharp sound shift. If the distance between the open holes and your fingers is less than 5 millimeters this will lower the sound. This distance should be between 10- 15 millimeters. See picture 0027.

Aşağıdaki tabloda 13 çeşit Ney'in ses örnekleri bulunmaktadır. Hangi çeşit Ney ile çalışıyorsanız onun ses örneğini dinleyiniz.

Below you will find sample sounds from 13 types of Ney. Listen to the sound sample of the Ney type with which you are practicing.

"NEVÂ" (Re) dinle

Listen to "NEVÂ" (D)

Ses kaydını dinlemek için ataç resmine **çift tıklayınız.**

To listen to the sound recording **double click** on the paperclip icon.

Bolâhenk Nısfıye Ney'den dinle.

Listen from **Bolâhenk Nısfıye Ney.**

Bolâhenk-Sipürde Mâbeyni Ney'den dinle.

Listen from **Bolâhenk-Sipürde Mâbeyni Ney.**

Sipürde Ney'den dinle.

Listen from **Sipürde Ney.**

Müstahsen Ney'den dinle.

Listen from **Müstahsen Ney.**

Yıldız Ney'den dinle.

Listen from **Yıldız Ney.**

Kız Ney'den dinle.

Listen from **Kız Ney.**

Kız-Mansur Mâbeyni Ney'den dinle.

Listen from **Kız-Mansur Mâbeyni Ney.**

Mansur Ney'den dinle.

Listen from **Mansur Ney.**

Mansur-Şah Mâbeyni Ney'den dinle.

Listen from **Mansur-Şah Mâbeyni Ney.**

Şah Ney'den dinle.

Listen from **Şah Ney.**

Dâvud Ney'den dinle.

Listen from **Dâvud Ney.**

Dâvud-Bolâhenk Mâbeyni Ney'den dinle.

Listen from **Dâvud-Bolâhenk Mâbeyni Ney.**

Bolâhenk Ney'den dinle.

Listen from **Bolâhenk Ney.**

Örneklerini dinleyerek, çıkardığınız sesin gerçekten RE (nevâ) sesi olup olmadığını kontrol ediniz. Bu kontrol esnasında bir müzisyenin yardımını istemenizin daha doğru olacağı kanaatindeyim.

I believe it is better to ask for a musician's help during this check.

Önceki derslerimizde neyden ses çıkarma çalışmaları bölümünde, neyinizin aşîrân perdesi bantla kapatılmış, önündeki tüm perdeler açık ve 2. Devre ılık nefes üfleyerek bulduğunuz ses de portenin 4. çizgisindeki **RE (NEVÂ)** sesi idi.

Burada orta parmaklarınızla neye destek vererek neyinizin düşmesini engellemiş olursunuz. Aşağıdaki elinizin orta parmağının kapattığı perde yani kürdî perdesinin kapanması "NEVÂ" sesini etkilemez. Kürdî perdesini açıp kapatarak "NEVÂ" sesinin etkilenmediğini kendiniz de kontrol ediniz.

Yukarıdaki elinizin orta parmağının kapattığı perde yani nîm hicâz perdesinin kapanması "NEVÂ" sesini biraz pestleştirir fakat bu pestlik çok az olduğu için neyzen icra esnasında bunu telafi eder. Nîm hicâz perdesini açıp kapatarak "NEVÂ"nın etkilendiğini kendiniz de kontrol ediniz. Neyzenler icra esnasında "NEVÂ"yı bu şekilde kullanmayı, kolaylığı sebebi ile tercih ederler.

"NEY"de perdeler oluşurken, başpâreye en yakın olan ilk açık perde, sesi verendir. Konuyu açacak olursak; neyinizin aşîrân perdesi kapalı olsun ve öndeki tüm perdeler açık olsun, bu şekilde 2. devre ılık nefes üfleyiniz. Bu durumda başpâreye en yakın açık perde öndeki en yukarıdaki perde olacağı için üflediğiniz ses portenin 4. çizgisindeki **RE (NEVÂ)** sesidir ve **Ney metodu (1) / Resim no:0001** de görüldüğü gibi bu perdenin ismi **NEVÂ** perdesidir. Bak resim **0025**

Resim no:0025

In the previous lessons, in exercises to produce sound, the sound you produced by blowing 2nd degree mild breath when the aşîrân hole of your ney was taped and all the other holes in the front were open was also the **D (NEVA)** sound on the fourth line of the staff.

Here, you will prevent your ney from falling down by supporting it with your middle fingers. Closing the hole that you close with the middle finger of your hand at the bottom, that is the kürdî hole, does not affect the "NEVÂ" sound. By closing and opening the kürdî hole, see yourself, as well, that the "NEVÂ" sound is not affected.

Closing the hole that you close with the middle finger of your hand at the top, that is the nîm hicâz hole, will lower the "NEVÂ" sound a bit, but as this lowness is too little, the player will make up for it during a performance. By closing and opening the nîm hicâz hole, see yourself, as well, that the "NEVÂ" sound is affected. Neyzens prefer producing "NEVÂ" in this way, owing to its convenience.

The closest open hole to the başpâreye gives the sound of ney, i.e. when you blow 2nd degree mild breath when the aşîrân hole is closed and all the other holes in the front are open, you will produce the D (NEVÂ) sound on the fourth line of the staff, because the top hole is the closest open hole to the başpâreye. And this pitch hole is called "NEVÂ" as seen in **Ney method (1)/picture no: 0001**. see picture **0025**

Picture no: 0025

Nevâ'yı bu şekilde üflemek neyi tutmayı zorlaştırdığı için orta parmakla destek verme ihtiyacı duyulur.

As producing the nevâ sound this way makes holding the ney difficult, we need to support it with middle fingers.

Nevâyı etkilemeden destekli üflemek isterseniz; nevâ perdesinden hemen sonraki nîm hicâz perdesini de açık bırakınız. Aşağıdaki **0026** numaralı resimdeki gibi çârgâh perdesi yukarıdaki elinizin yüzük parmağı ile kapalı halde 2. devre ılık nefes üfleyiniz, bu şekilde de çıkan ses, portenin 4. çizgisindeki RE (NEVÂ) sesidir.

If you'd like to play by supporting but without affecting the nevâ sound, open the nîm hicâz hole as well, next to nevâ hole. As in picture **0026** below, blow 2nd degree mild breath closing the çârgâh hole with the ring finger of your hand at the top. The sound produced in this way is also the D (NEVÂ) sound on the fourth line of the staff.

Resim no:0026

Picture no: 0026

Ney açılırken, sesi veren perdenin aşağısındaki tüm perdeler açık olarak akortlanır. Sesi veren perde, kendinden bir aşağıdaki perdeden de hava alır. Perdelerin (deliklerin) yerlerinin çok önemli olduğu gibi çapları da çok önemlidir. Örneğin kız ney'de delik çapı 9,8 milimetredir, deliğin çapını 15 milimetre civarında yapsak üflediğimiz perde, kendinden sonraki perde kapatılsa bile etkilenmeyecekti, fakat bu mümkün olmadığı için, üflediğimiz perdenin bir aşağısındaki perdeyi de açık bırakarak **0026** numaralı resimdeki gibi sesin etkilenmesini önleriz.

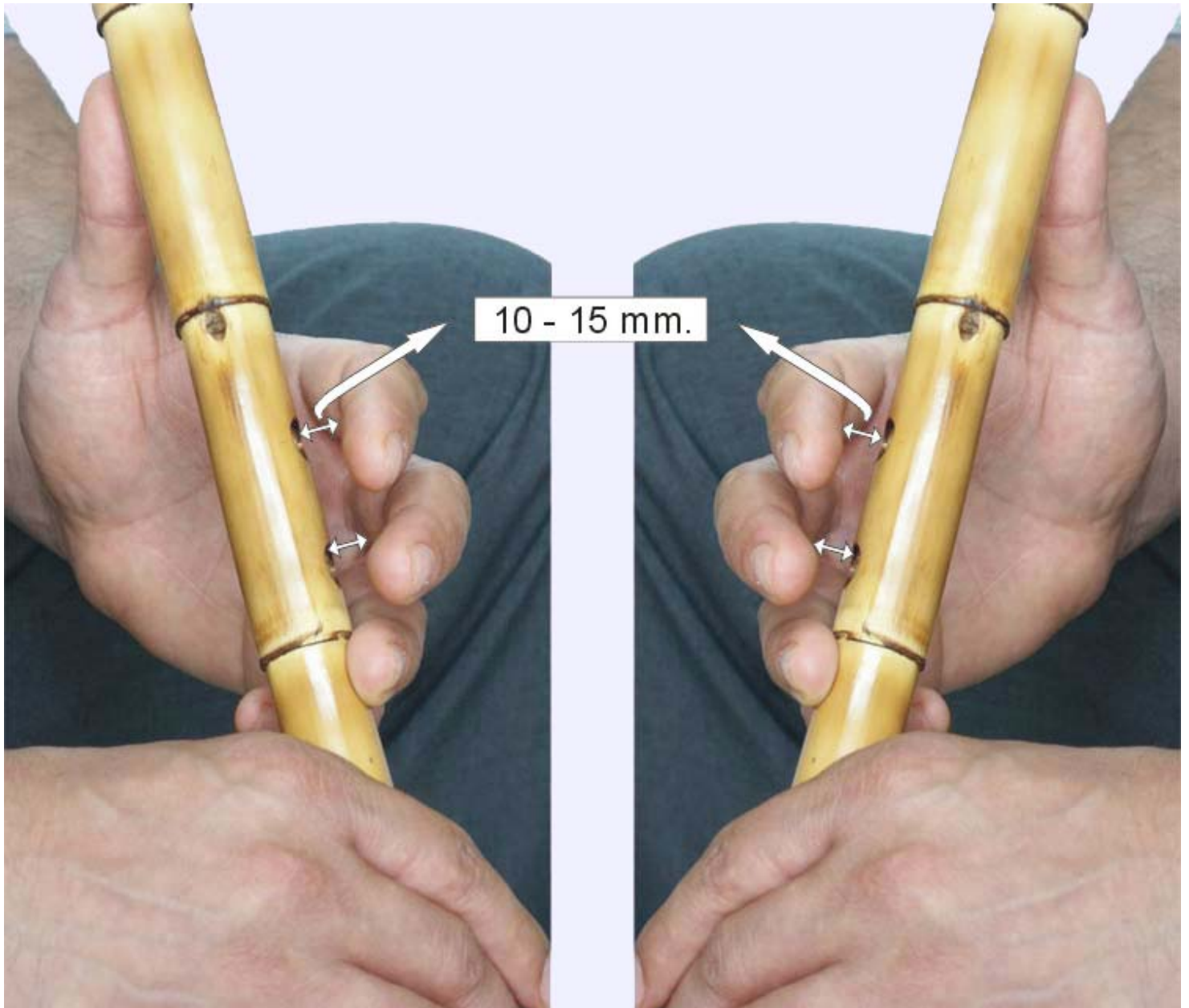
When a ney is being opened, it is tuned as all the pitches below the pitch that gives the sound open. The pitch that gives the sound draws air through the pitch that is just below it, as well. Not only the places of the pitches (holes), but also their diameters are very important. For instance, the hole-diameter of a kız ney is 9.8 millimeters. If we made this around 15 millimeters, the pitch we blew would not be affected even if the pitch after it was closed. Yet, as this is not possible, we prevent the sound from being affected by opening the pitch just below the one we blow as in picture no.**0026**.

Daha önceki dersimizde neyinizi mikrofon tutar gibi tutarak Re (nevâ) sesini çalışmıştınız. Şimdi dizinizdeki asıl tutuş pozisyonunda, **0027** numaralı resimde görüldüğü gibi yukarıdaki 3 perdeden nevâ ve nîm hicâz perdeleri açık, çârgâh perdesi kapalı olsun. Çârgâh perdesinin kapatmamızın amacı sadece neye destek verip rahat tutabilmek içindir. **0028** numaralı resimde görüldüğü gibi, aşağıdaki 3 perdeden segâh ve düğâh perdeleri açık, kürdî perdesi kapalı olsun. Kürdî perdesinin kapatmamızın amacı da sadece neye destek verip rahat tutabilmek içindir. Bu şekilde Re (nevâ) sesini oluşturduktan sonra bu sesi ortalama bir hafta sürekli üfleyerek alıştırmaya yapınız. Bu çalışmaları yaparken, nefes alın, dudağınıza başpâreyi koyup nefesiniz bitene kadar re (nevâ) üfleyin, tekrar neyi dudağınızdan çekip nefes alın, ve tekrar koyarak nefesiniz bitene kadar üfleyin. Bu işlemi defalarca tekrarlayınız. Net, berrak ve çok rahat bir nevâ sesi elde ettikten sonra, neyinizi 10-15 kere dudağınızdan çekip geri koyarak nevâ üfleyiniz, her üfleyişinizde sesi hiç aramadan, üfler üflemez anında nevâyı çıkarabiliyorsanız, artık diğer perdeleri de öğrenebiliriz.

In the previous lesson you practiced nevâ sound by holding your ney as if it was a microphone. Now during the main holding position, open the nevâ and nîm hicâz holes and close the çârgâh hole among the 3 holes at the top as in picture no. **0027**. The aim in closing the çârgâh hole is just supporting the ney and holding it easily. As seen in picture no. **0028**, open the segâh and düğâh holes and close the kürdî hole among the 3 holes at the bottom. The aim in closing the kürdî hole is also only supporting the ney and holding it easily. After producing the D (nevâ) sound in this way, exercise for about one week by playing this sound continuously. When you are able to make the R (nevâ) sound, exercise by playing this sound continuously for about one week. During these exercises, inhale, place the başpâreyi on your lips and play the R (nevâ) sound until you run out of breath, then take the Ney away from your lips and inhale again, and put it back and play until you run out of breath. Repeat this again and again. After you are able to play a clear R (nevâ) sound easily, play it by putting the Ney on your lips and taking it back 10-15 times. If you can play the R (nevâ) sound instantly every time you blow, without seeking the sound, now you can learn the other pitches, too.

Resim no:0027

Picture no: 0027

Resim no:0028

Picture no: 0028

Önemlidir: Tabiidir ki bir an önce diğer perdeleri de üfleyerek eser icra etmek isteyeceksiniz. Fakat bunu hiç tavsiye etmiyorum. Önemli olan: nevâ'yı çalışırken, sürekli ayna karşısında üfleyerek, oturuşunuzu, vücudunuzun eğik olup olmadığını, yüzünüzün neyinle yapacağı 30 derecelik açığı, parmaklarınızın duruşunu, dizlerinizin açıklığını ve yukarıda teferruatlıca anlattığım tüm pozisyonları, beyninizin ezberlemesidir.

Daha önce de söylediğim gibi ilk üç ayda kazandığınız iyi ve kötü alışkanlıkları bir daha ömür boyu değiştiremeyeceksiniz veya değiştirmek istediğinizde, üç ay çalışarak kazanabileceğiniz doğru pozisyonlar için üç yıl uğraşmanız gerekebilir.

Important: It is natural that you wish to learn the other pitches as soon as possible and perform a piece. However I do not recommend it at all. What important is to make your brain memorize your posture, the way you sit, the 30° angle between your face and the ney, the form of your fingers, the space between your knees and all the positions that I explained in detail above by playing in front of a mirror while exercising the nevâ sound.

As I mentioned before, you will not change the good and bad habits you acquired during the first three months through your life. Or you may need to work for three years for the proper positions that you could have acquired in the first three months, when you want to change these habits.